

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Економіка» ОС «Магістр» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **впродовж 2020-2021 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **9 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Економіка» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

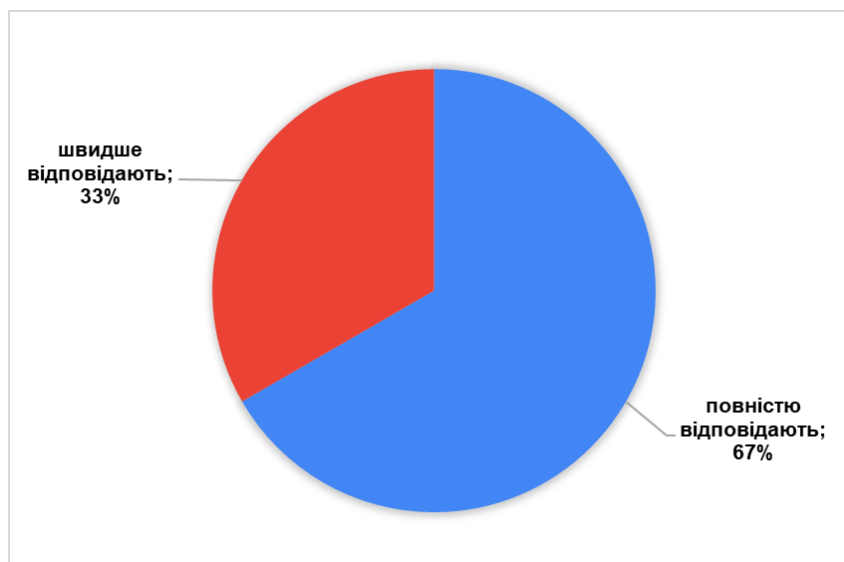

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Базові загальні знання	3
Засвоєння основ базових знань з професії	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Здатність до критики та самокритики	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	4
Прийняття рішень	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Елементарні комп'ютерні навички	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	11,1	22,2	66,7
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	55,6	44,4
Стратегічне мислення	0	0	22,2	55,6	22,2
Націленість на кінцевий результат	0	0	22,2	11,1	66,7
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	11,1	33,3	55,6
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	11,1	0	66,7	22,2
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	22,2	22,2	55,6
Навички управління персоналом, колективом	0	11,1	11,1	66,7	11,1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	11,1	11,1	33,3	44,4
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	22,2	66,7	11,1
Ведення ділової документації	0	11,1	11,1	55,6	22,2

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальні відсотки за балами 4 і 5) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок» (100%), «рівень загальнотеоретичної підготовки» (88,9%), «здатність працювати в колективі, команді» (88,9%). **Меншими балами оцінили наступні критерії** (максимальні відсотки за балом 3, по 22,2%) - «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» та «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Економіка» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Економіка» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	88,9
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	100,0
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100,0
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	77,8
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	22,2
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	44,4
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	44,4
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	22,2

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових **ОПП «Економіка»** наступні:

1. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (100%)
2. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%)
3. Співвідношення теоретичної і практичної частини (88,9%)
4. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (77,8%)
5. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах. Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін (44,4%)

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 100% - ву позитивну відповідь.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – макроекономічна політика, стратегічний розвиток суб'єктів економічної діяльності
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - відповіді відсутні.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Економіка» не надійшло.

Висновки

Оцінювання якостей та навичок випускників за балами 4 і 5 в середньому за усіма критеріями склало 85%. Головним здобутком провадження освітньо-професійної програми можна вважати оцінку на рівні 100% базових (професійних) знань і навичок, на рівні 89% здатності працювати в колективі, команді.

Представники академічної спільноти максимально високо оцінили залученість роботодавців до розроблення і модернізації освітньої програми.

Для підвищення рівня оцінювання якостей та навичок випускників, зокрема, націленості на кінцевий результат, націленості на професійний розвиток та кар'єрне зростання, володіння комунікаційними технологіями до обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки введено дисципліну «Саморозвиток та саморегуляція особистості».

Пропозиції академічної спільноти щодо запровадження навчальних дисциплін враховані в модернізованій ОПП «Економіка» 2021р. у повному обсязі – до обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки введено дисципліни «Макроекономічна політика» та «Стратегічне управління розвитком суб'єктів господарювання».

Гарант ОПП «Економіка» за другим
(магістерським) рівнем освіти

Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР